

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 30. juni 2023
(OR. en)

11148/23

ECOFIN 673
UEM 207
SOC 499
EMPL 350
COMPET 694
ENV 773
EDUC 286
RECH 318
ENER 409
JAI 921
GENDER 151
ANTIDISCRIM 145
JEUN 189
SAN 426

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanters Komité/Rådet
Tidl. dok. nr.:	9844/1/23 REV 1
Komm. dok. nr.:	COM(2023) 618 final
Vedr.:	RÅDETS HENSTILLING om Maltas nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Maltas stabilitetsprogram for 2023

Hermed følger til delegationerne ovennævnte udkast til Rådets henstilling som drøftet af Rådet og Det Europæiske Råd på grundlag af Kommissionens henstilling COM(2023) 618 final.

RÅDETS HENSTILLING

af ...

om Maltas nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Maltas stabilitetsprogram for 2023

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker¹, særlig artikel 5, stk. 2,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

¹ EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241², der oprettede genopretnings- og resiliensfaciliteten ("faciliteten"), trådte i kraft den 19. februar 2021. Faciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester bidrager faciliteten til den økonomiske og inklusive genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige og væksthæmende reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder. Det maksimale finansielle bidrag for hver medlemsstat inden for rammerne af faciliteten blev i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 ajourført den 30. juni 2022.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2023, som markerede starten på det europæiske semester 2023 for samordning af de økonomiske politikker. Det Europæiske Råd godkendte den 23. marts 2023 prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2023, som er centreret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed. Den 22. november 2022 vedtog Kommissionen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011³ ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2023, hvori Malta ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, som kan være påvirket eller kan være i risiko for at blive påvirket af ubalancer. Det er som sådan ikke nødvendigt med en dybdegående undersøgelse. Samme dag vedtog Kommissionen tillige en udtalelse om Maltas udkast til budgetplan for 2023. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet og et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2023, der analyserer gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet⁴ ("henstillingen om euroområdet fra 2023") den 16. maj 2023 og den fælles rapport om beskæftigelsen den 13. marts 2023.
- (3) Selv om Unionens økonomier udviser bemærkelsesværdig modstandsdygtighed, har den geopolitiske kontekst fortsat en negativ indvirkning. Unionen står last og brast med Ukraine og har i sin økonomiske og socialpolitiske dagsorden fokus på dels at mindske de negative konsekvenser af energichok for både sårbare husholdninger og virksomheder på kort sigt, dels at fortsætte bestræbelserne på at gennemføre den grønne og den digitale omstilling, støtte bæredygtig og inklusiv vækst, sikre makroøkonomisk stabilitet og øge modstandsdygtigheden på mellemlang sigt. Der fokuseres i høj grad også på at øge Unionens konkurrenceevne og produktivitet.

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25).

⁴ Rådets henstilling af 16. maj 2023 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C 180 af 23.5.2023, s. 1).

- (4) Den 1. februar 2023 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen "En industriplan for den grønne pagt til den CO₂-neutrale tidsalder" ("industriplanen for den grønne pagt"). Målet med industriplanen for den grønne pagt er at øge konkurrenceevnen for Unionens nettonulindustri og støtte den hurtige omstilling til klimaneutralitet. Planen supplerer den igangværende indsats under den europæiske grønne pagt og REPowerEU. Den har også til formål at skabe et gunstigere miljø for at øge Unionens produktionskapacitet inden for de nettonulteknologier og -produkter, der er nødvendige for at nå Unionens ambitiøse klimamål, og at sikre adgang til relevante kritiske råstoffer, herunder ved diversificering af forsyninger, korrekt udnyttelse af geologiske ressourcer i medlemsstaterne og maksimering af genanvendelsen af råstoffer. Industriplanen for den grønne pagt er baseret på fire søjler: forudsigelige og forenklede lovgivningsmæssige rammer, hurtigere adgang til finansiering, forbedring af færdigheder og åben handel med henblik på modstandsdygtige forsyningskæder. Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen en yderligere meddelelse med titlen "EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030", der er bygget op omkring ni gensidigt forstærkende indsatsområder og målet om at arbejde hen imod en vækstfremmende lovgivningsramme. I meddelelsen opstilles politiske prioriteter, der har til formål aktivt at sikre strukturelle forbedringer, målrettede investeringer og lovgivningsmæssige foranstaltninger med henblik på Unionens og medlemsstaternes konkurrenceevne på lang sigt. Nedenstående henstillinger hjælper med at opfylde disse prioriteter.

- (5) I 2023 fortsætter det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker med at udvikle sig i overensstemmelse med gennemførelsen af faciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne indeholder foranstaltninger til at håndtere alle eller en betydelig del af de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020 og 2022 er fortsat yderst relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.
- (6) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435⁵ ("REPowerEU-forordningen"), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en hurtig udfasning af Unionens afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af Unionens energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringkapaciteten og energieffektiviteten. REPowerEU-forordningen giver medlemsstaterne mulighed for at tilføje et nyt REPowerEU-kapitel til deres nationale genopretnings- og resiliensplaner for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene. Disse reformer og investeringer vil også bidrage til at øge konkurrenceevnen for Unionens nettonulindustri som skitseret i industriplanen for den grønne pagt og til at imødekomme de energirelaterede landespecifikke henstillinger, der blev udstedt til medlemsstaterne i 2022, og som måtte blive udstedt i 2023. Med REPowerEU-forordningen indføres der en ny kategori af ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte, der stilles til rådighed for medlemsstaterne til finansiering af nye energirelaterede reformer og investeringer inden for rammerne af deres genopretnings- og resiliensplaner.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1).

- (7) Den 8. marts 2023 vedtog Kommissionen en meddelelse om finanspolitiske retningslinjer for 2024 ("meddelelsen af 8. marts 2023"). Den har til formål at støtte udarbejdelsen af medlemsstaternes stabilitets- og konvergensprogrammer og dermed styrke den politiske samordning. Kommissionen mindede om, at stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul deaktiveres ved udgangen af 2023. Den opfordrede til i 2023 og 2024 at føre en finanspolitik, der sikrer en holdbar gæld på mellemlang sigt og øger den potentielle vækst på en bæredygtig måde, og opfordrede medlemsstaterne til i deres stabilitets- og konvergensprogrammer for 2023 at redegøre for, hvordan deres finanspolitiske planer vil sikre, at traktatens referenceværdi på 3 % af bruttonationalproduktet (BNP) overholdes, og at gælden nedbringes troværdigt og konstant eller holdes på et forsvarligt niveau på mellemlang sigt. Kommissionen opfordrede også medlemsstaterne til at udfase de nationale finanspolitiske foranstaltninger, der er indført for at beskytte husholdninger og virksomheder mod energiprischokket, begyndende med de mindst målrettede. Den præciserede, at hvis det bliver nødvendigt at forlænge støtteforanstaltninger på grund af et fornyet pres på energipriserne, bør medlemsstaterne i højere grad målrette sådanne foranstaltninger mod sårbare husholdninger og virksomheder. Kommissionen anførte, at de finanspolitiske henstillinger skulle kvantificeres og differentieres. De finanspolitiske henstillinger ville desuden som foreslået i Kommissionens meddelelse af 9. november 2022 om retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU blive formuleret på grundlag af de primære nettoudgifter. Den henstillede, at alle medlemsstaterne fortsat beskytter nationalt finansierede investeringer og sørger for at anvende midlerne fra faciliteten og andre EU-midler effektivt, navnlig i lyset af målsætningerne for den grønne og den digitale omstilling og om øget modstandsdygtighed. Kommissionen påpegede, at den i overensstemmelse med de gældende regler vil foreslå Rådet i foråret 2024 at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023.

- (8) Den 26. april 2023 fremsatte Kommissionen lovgivningsforslag med henblik på at gennemføre en omfattende reform af reglerne for økonomisk styring i Unionen. Hovedformålet med forslagene er at styrke holdbarheden af den offentlige gæld og fremme bæredygtig og inklusiv vækst i alle medlemsstater gennem reformer og investeringer. I sine forslag sigter Kommissionen mod at øge nationalt ejerskab, forenkle rammen og i højere grad fokusere på den mellemlange bane, i kombination med en stærkere og mere sammenhængende håndhævelse. Ifølge Rådets konklusioner af 14. marts 2023 om retningslinjer for en reform af rammen for økonomisk styring i EU er det hensigten at afslutte lovgivningsarbejdet i 2023.
- (9) Den 13. juli 2021 indgav Malta sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til nævnte forordning. Den 5. oktober 2021 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Maltas genopretnings- og resiliensplan⁶. Tilrådighedsstillingen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har vedtaget en afgørelse om, at Malta på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

⁶ ST 11941/2021 INIT, ST 11941/2021 ADD 1.

- (10) Den 25. april 2023 forelagde Malta sit nationale reformprogram for 2023 og den 3. maj 2023 sit stabilitetsprogram for 2023 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1466/97. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen. Det nationale reformprogram for 2023 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Maltas halvårslige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.
- (11) Den 24. maj 2023 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Malta 2023. Heri foretages der en vurdering af Maltas fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet mellem 2019 og 2022, og der gøres status over Maltas gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til de udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer. Rapporten indeholder også en vurdering af Maltas fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

- (12) Ifølge data valideret af Eurostat faldt Maltas offentlige underskud fra 7,8 % af BNP i 2021 til 5,8 % i 2022, mens den offentlige gæld faldt fra 55,1 % af BNP ved udgangen af 2021 til 53,4 % ved udgangen af 2022. Den 24. maj 2023 udsendte Kommissionen en rapport i medfør af traktatens artikel 126, stk. 3. I rapporten redegøres der for budgetsituationen i Malta, eftersom landets offentlige underskud i 2022 oversteg traktatens referenceværdi på 3 % af BNP. I rapporten blev det konkluderet, at underskudskriteriet ikke var opfyldt. Kommissionen foreslog i overensstemmelse med sin meddelelse af 8. marts 2023 ikke at indlede nye procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud i foråret 2023. Kommissionen påpegede efterfølgende, at den vil foreslå Rådet i foråret 2024 at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023. Malta bør tage hensyn til dette ved gennemførelsen af sit budget for 2023 og udarbejdelsen af sit udkast til budgetplan for 2024.
- (13) Den offentlige saldo er blevet påvirket af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. I 2022 omfattede sådanne finanspolitiske indtægtsreducerende foranstaltninger nedsættelser af de indirekte skatter på energiforbrug, mens finanspolitiske udgiftsforøgende foranstaltninger omfattede subsidier til energiproduktion for at kompensere for prisstigningen på importeret elektricitet og CO₂-emissioner. Kommissionen anslår nettobudgetomkostningerne ved disse foranstaltninger til 2,5 % af BNP i 2022. Den offentlige saldo er også blevet påvirket af budgetomkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine, som anslås til 0,1 % af BNP i 2022. Samtidig faldt de anslåede omkostninger til midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen til 0,8 % af BNP i 2022 fra 3,2 % i 2021.

- (14) Den 18. juni 2021 henstillede Rådet, at Malta i 2022⁷ fastholdt en understøttende finanspolitisk kurs, som omfattede finanseffekten fra faciliteten, og opretholdt nationalt finansierede investeringer.
- (15) Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs⁸ i 2022 stort set neutral med -0,2 % af BNP som henstillet af Rådet. I overensstemmelse med Rådets henstilling fortsatte Malta med at støtte genopretningen med investeringer, der skal finansieres ved hjælp af faciliteten. Udgifter finansieret med tilskud under faciliteten og andre EU-midler beløb sig til 0,9 % af BNP i 2022 (1,1 % af BNP i 2021). Faldet i udgifter finansieret med tilskud fra faciliteten og andre EU-midler i 2022 skyldtes en lavere udnyttelse af andre EU-midler. Nationalt finansierede investeringer indebar et kontraktivt bidrag på 0,2 procentpoint til finanspolitikken⁹. Malta bevarede derfor ikke nationalt finansierede investeringer, hvilket ikke er i overensstemmelse med Rådets henstilling. Samtidig bidrog væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) ekspansivt med 0,9 procentpoint til finanspolitikken. Dette betydelige ekspansive bidrag omfattede den yderligere virkning af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet til afhjælpning af de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne (yderligere nettobudgetomkostninger på 1,9 % af BNP), samt omkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine (0,1 % af BNP). Malta har derfor i tilstrækkelig grad holdt væksten i nationalt finansierede løbende udgifter under kontrol.

⁷ Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Maltas stabilitetsprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.7.2021, s. 83).

⁸ Den finanspolitiske kurs bestemmes som ændringen i primære udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden), idet der ses bort fra kriserelaterede midlertidige nøjforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen, mens udgifter finansieret med ikke-tilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra faciliteten og andre EU-midler medtages, i forhold til den potentielle vækst på mellemlang sigt. Yderligere oplysninger findes i tekstboks 1 i de finanspolitiske statistiske tabeller.

⁹ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter indebar et kontraktivt bidrag på 0,3 procentpoint af BNP.

- (16) Det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne i stabilitetsprogrammet for 2023, er i tråd med Kommissionens forårsprognose 2023 for 2023 og derefter. Regeringen forventer en realvækst i BNP på 4,1 % i 2023 og 4,5 % i 2024. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 ventes derimod en lavere realvækst i BNP på 3,9 % i 2023 og 4,1 % i 2024, hvilket primært tilskrives nettoeksportens lavere bidrag til væksten.
- (17) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventer regeringen, at det offentlige underskud vil falde til 5,0 % af BNP i 2023. Faldet i 2023 afspejler hovedsagelig stigningen i andre indtægter, herunder overskuddet fra landets ordninger for tildeling af statsborgerskab og opholdsret, mens faldet i subsidier, herunder den forventede udfasning af omkostningerne i forbindelse med omstruktureringen af det nationale luftfartsselskab, delvis udlignes af en stigning i det mellemliggende forbrug og i faste bruttoinvesteringer. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 ventes den offentlige gældskvote at stige fra 53,4 % ved udgangen af 2022 til 54,5 % ved udgangen af 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes der et offentligt underskud på 5,1 % af BNP i 2023. Dette er i overensstemmelse med underskuddet ifølge stabilitetsprogrammet for 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes den offentlige gældskvote med 54,8 % at ligge på nogenlunde samme niveau ved udgangen af 2023.

(18) Den offentlige saldo i 2023 ventes fortsat at blive påvirket af de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne. De består af foranstaltninger, der er blevet forlænget fra 2022, navnlig nedsættelser af de indirekte skatter på energiforbrug og subsidier til energiproduktion for at kompensere for prisstigningen på importeret elektricitet og CO₂-emissioner. Nettobudgetomkostningerne ved støtteforanstaltningerne forventes ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 at ligge på 1,7 % af BNP i 2023¹⁰. Foranstaltningerne i 2023 synes ikke at være rettet mod de mest sårbare husholdninger eller virksomheder og bevarer ikke fuldt ud prissignalet som middel til at reducere energiefterspørgslen og øge energieffektiviteten. Som følge heraf anslås størrelsen af de målrettede støtteforanstaltninger, der skal tages i betragtning ved vurderingen af efterlevelsen af Rådets henstilling af 12. juli 2022¹¹, i Kommissionens forårsprognose 2023 til 0,1 % af BNP i 2023 (sammenlignet med 0,1 % af BNP i 2022). Endelig forventes en positiv indvirkning på den offentlige saldo i 2023 fra udfasningen af de midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen, som er anslået til 0,8 % af BNP.

¹⁰ Dette tal angiver de årlige budgetomkostninger ved sådanne foranstaltninger, inkl. løbende indtægter og udgifter samt, hvis det er relevant, investeringsforanstaltninger.

¹¹ Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Maltas nationale reformprogram for 2022 og med Rådets udtalelse om Maltas stabilitetsprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 146).

- (19) I sin henstilling af 12. juli 2022 henstillede Rådet, at Malta træffer foranstaltninger med henblik på i 2023 at sikre, at væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter er i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitisk kurs¹², under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, som er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine. Malta bør være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Det blev også henstillet til Malta at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-initiativet, herunder ved at anvende faciliteten og andre EU-midler.
- (20) Efter en stort set neutral finanspolitisk kurs i 2022 (-0,2 % af BNP) ventes den finanspolitiske kurs i 2023 ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 at blive kontraktiv (+0,4 % af BNP) i en situation med høj inflation. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) ventes i 2023 at indebære et kontraktivt bidrag på 0,8 % af BNP til finanspolitikken. Alt i alt er den forventede vækst i nationalt finansierede primære løbende udgifter i overensstemmelse med Rådets henstilling af 12. juli 2022. Udgifter finansieret med tilskud under faciliteten og andre EU-midler beløber sig til 1,6 % af BNP i 2023, mens nationalt finansierede investeringer yder et kontraktivt bidrag til finanspolitikken på 0,3 procentpoint¹³. Malta planlægger derfor at finansiere yderligere investeringer gennem faciliteten og andre EU-midler, og landet forventes ikke at fastholde nationalt finansierede investeringer. Malta planlægger at finansiere offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, navnlig renovering af private og offentlige bygninger, herunder hospitaler og skoler, elektrificering af transportsektoren og projekter vedrørende digitalisering af den offentlige forvaltning og den private sektor, som delvis finansieres ved hjælp af faciliteten og andre EU-midler.

¹² På grundlag af Kommissionens forårsprognose 2023 anslås den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt (gennemsnit over 10 år) i Malta, som anvendes til at måle den finanspolitiske kurs, nominelt til 9,5 %.

¹³ Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et neutralt bidrag på 0,0 procentpoint af BNP.

- (21) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes det offentlige underskud at falde til 4,3 % af BNP i 2024. Faldet i 2024 afspejler hovedsagelig reduktionen af subsidier, herunder udfasningen af de nationale luftfartsselskabers førtidspensionsordninger, og den begrænsede vækst i lønudgifterne og udgifterne til mellemliggende forbrug, som delvis kompenseres af stigningen i renteudgifterne. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes den offentlige gældskvote at stige til 55,7 % ved udgangen af 2024. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 et offentligt underskud i 2024 på 4,5 % af BNP. Dette er i overensstemmelse med underskuddet ifølge stabilitetsprogrammet for 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 forventes den offentlige gældskvote med 56,1 % at ligge på nogenlunde samme niveau ved udgangen af 2024.
- (22) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 skal nogle af energistøtteforanstaltningerne udfases i 2024. Kommissionen forventer på nuværende tidspunkt nettoomkostninger ved energistøtteforanstaltninger svarende til 1,5 % af BNP. Denne forventning er baseret på antagelsen om, at der ikke sker nye stigninger i energipriserne. De fleste af de energistøtteforanstaltninger, der i øjeblikket er planlagt til at forblive i kraft i 2024, synes ikke at være rettet mod sårbare husholdninger eller virksomheder. De bevarer ikke fuldt ud prissignalet som middel til at reducere energiefterspørgslen og øge energieffektiviteten.

- (23) Ifølge forordning (EF) nr. 1466/97 skal der ske en årlig forbedring af den strukturelle budgetsaldo i retning af den mellemfristede budgetmålsætning med 0,5 % af BNP som benchmark¹⁴. Under hensyntagen til den finanspolitiske holdbarhed og behovet for at nedbringe underskuddet til under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP vil en forbedring af den strukturelle saldo på mindst 0,5 % af BNP for 2024 være hensigtsmæssig ifølge Kommissionen. For at sikre en sådan forbedring, og i overensstemmelse med Kommissionens metode, bør væksten i de nationalt finansierede primære nettoudgifter i 2024 ikke overstige 5,9 %, som det fremgår af henstillingen. Samtidig bør de resterende energistøtteforanstaltninger (som Kommissionen i øjeblikket anslår til 1,7 % af BNP i 2023) udfases, såfremt udviklingen på energimarkedet tillader det, og idet der startes med de mindst målrettede foranstaltninger, og de deraf følgende besparelser bør anvendes til at nedbringe det offentlige underskud. Ifølge Kommissionens skøn vil dette føre til en stigning i de primære nettoudgifter, der er lavere end anbefalet for 2024.
- (24) Under antagelse af en uændret politik vil de nationalt finansierede primære nettoudgifter ifølge Kommissionens forårsprognose 2023 stige med 3,3 % i 2024, hvilket er under den anbefalede vækstrate. Den tilpasning, der forventes ifølge Kommissionens forårsprognose 2023, er mindre end besparelserne ved en fuldstændig udfasning af energistøtteforanstaltningerne, og det skyldes i vid udstrækning, at de fleste af disse foranstaltninger fortsat er i kraft.

¹⁴ Ifølge artikel 5 i forordning (EF) nr. 1466/97 kræves også en tilpasning på mere end 0,5 % af BNP for medlemsstater med en offentlig gæld på over 60 % af BNP eller med mere udtalte risici for gældsholdbarheden.

- (25) Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes de offentlige investeringer at falde fra 3,8 % af BNP i 2023 til 3,1 % af BNP i 2024. De lavere investeringer afspejler lavere nationalt finansierede investeringer og investeringer, der finansieres af Unionen, med undtagelse af faciliteten. I stabilitetsprogrammet for 2023 henvises der til reformer og investeringer, der forventes at bidrage til finanspolitisk holdbarhed og bæredygtig og inklusiv vækst. Disse reformer og investeringer omfatter investeringer med høj merværdi og strukturreformer med henblik på den grønne og den digitale omstilling samt omstillingen på energiområdet, herunder inden for sundhed og forvaltning, som også er en del af genopretnings- og resiliensplanen.
- (26) Stabilitetsprogrammet for 2023 udstikker en mellemfristet finanspolitisk kurs frem til 2026. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 forventes det offentlige underskud at falde til 3,6 % af BNP i 2025 og til 2,9 % i 2026. Det offentlige underskud ventes således ikke at overskride 3 % af BNP i 2026. Ifølge stabilitetsprogrammet for 2023 ventes den offentlige gældskvote at stige fra 55,7 % ved udgangen af 2024 til 56,1 % ved udgangen af 2026.

- (27) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og kriterium 2.2 i bilag V til nævnte forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Malta er godt i gang med at gennemføre sin genopretnings- og resiliensplan. Malta indgav én betalingsanmodning svarende til 19 milepæle og mål i genopretnings- og resiliensplanen, hvilket resulterede i en samlet udbetaling på 52,3 mio. EUR (i tilskud) den 8. marts 2023. Den 26. april 2023 forelagde Malta en ændring af sin plan sammen med et nyt REPowerEU-kapitel. Det nye REPowerEU-kapitel forventes at adressere udfordringerne i forbindelse med energiforsyning og energisikkerhed og fremskynde omstillingen til vedvarende energikilder. Malta foreslår desuden visse ændringer af den oprindelige genopretnings- og resiliensplan i lyset af den reducerede samlede tildeling og med henblik på tilpasning af genopretnings- og resiliensplanen til objektive omstændigheder. En medtagelse af det nye REPowerEU-kapitel i genopretnings- og resiliensplanen vil gøre det muligt at finansiere yderligere reformer og investeringer til støtte for Maltas strategiske mål på energiområdet og inden for den grønne omstilling. Det er fortsat vigtigt systematisk og på en effektiv måde at inddrage lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter for at sikre en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen samt af andre økonomipolitiske og beskæftigelsespolitiske tiltag, der går ud over denne plan, og således sikre et bredt ejerskab til den overordnede politiske dagsorden.
- (28) Kommissionen godkendte alle Maltas programmeringsdokumenter vedrørende samhørighedspolitikken i 2022. En hurtig gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, er afgørende for at opnå den grønne og den digitale omstilling og øge den økonomiske og sociale modstandsdygtighed samt for at sikre en afbalanceret territorial udvikling i Malta.

- (29) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og programmerne vedrørende samhørighedspolitikken adresserer, står Malta også over for en række andre udfordringer, der knytter sig til de elementer ved skattesystemet, som muliggør aggressiv skatteplanlægning, og til energipolitikken og den grønne omstilling.
- (30) Det er fortsat vigtigt at bekæmpe aggressiv skatteplanlægning for at forbedre effektiviteten og retfærdigheden i skattesystemerne. I betragtning af de afsmittende virkninger af aggressiv skatteplanlægning mellem medlemsstaterne er en samordnet indsats for at supplere EU-lovgivningen gennem nationale politikker i alle medlemsstater helt afgørende. Malta har taget skridt til at bekæmpe aggressiv skatteplanlægning ved at gennemføre tidligere aftalte internationale og europæiske initiativer. Endvidere har Malta forpligtet sig til at tackle problemet i sin genopretnings- og resiliensplan. Tilsagnene om at indføre regler for interne afregningspriser og bestille en uafhængig undersøgelse af udgående og indgående betalinger (dvs. mellem personer med bopæl i Unionen og personer med bopæl i tredjelande), som skal følges op af lovgivning i overensstemmelse med undersøgelsens resultater, peger i den rigtige retning. Indtil Malta begynder at anvende kildeskat på renter, udbytte og royalties, der betales af virksomheder baseret i Malta til jurisdiktioner med ingen eller lav beskatning (i denne forbindelse enhver jurisdiktion med en lovbestemt selskabsskattesats på under 9 %, som er den laveste lovbestemte selskabsskattesats i Unionen), eller tilsvarende defensive foranstaltninger – med henblik på at sikre, at virksomheder ikke kan flytte deres overskud uden beskatning til tredjelande – vil risikoen for dobbelt ikkebeskatning af disse indtægter fortsat være høj. Derudover indebærer behandlingen af ikkehjemmehørende selskaber med sæde i Malta stadig en risiko for dobbelt ikkebeskatning af både selskaber og enkeltpersoner. Problemet vil kun delvist blive løst ved efterlevelse af Rådets direktiv (EU) 2022/2523¹⁵, som kun finder anvendelse på store virksomheder, når det er gennemført i Malta.

¹⁵ Rådets direktiv (EU) 2022/2523 af 14. december 2022 om sikring af en global minimumsskattesats for multinationale koncerner og store nationale koncerner i Unionen (EUT L 328 af 22.12.2022, s. 1).

- (31) Fossile brændsler spiller fortsat en vigtig rolle i Maltas økonomi og gør landet stærkt afhængigt af energiimport og eksponerer landet for den globale prisudvikling, selv om Malta ikke direkte importerer olie eller gas fra Rusland. I 2021 stammede størstedelen af Maltas elproduktion fra fossile brændsler, mens vedvarende energikilder kun tegnede sig for 11,9 %. Malta har et betydeligt uudnyttet potentiale for offshoresolenergi og -vindenergi. Regeringens tilsagn om at indføre teknologier for vedvarende offshoreenergi i fremtiden og meddele Maltas ikkebindende andel af Unionens mål for vedvarende offshoreenergi er et positivt politisk skift, men der er endnu ikke udpeget konkrete projekter. Elnettets kapacitet og fleksibilitet er en flaskehals for integrationen af vedvarende energi og forbedringen af strømforsyningens effektivitet, pålidelighed og sikkerhed. Det kræver investeringer i modernisering af nettet, herunder fra Maltas REPowerEU-tilskudsbudget, for at afhjælpe denne flaskehals. Malta er i færd med at øge sin energiforsyningsikkerhed ved at etablere endnu en elsammenkobling med Italien.

- (32) Maltas bidrag til Unionens energieffektivitetsmål for 2030 er lavt, og energiforbruget i beboelsejendomme stiger fortsat. Malta kan optrappe energieffektivitetsforanstaltningerne og reducere energiforspørgslen ved at: tilskynde til installation af solpaneler i alle nye bygninger, sikre udbredelsen af egnede solenergianlæg i alle nye offentlige bygninger og erhvervsbygninger med et nytteareal på over 250 m², fjerne juridiske hindringer og give yderligere økonomiske incitamenter til husejerne. Anvendelsen af digital teknologi, f.eks. applikationer til overvågning og regulering af energiforbruget, kan bidrage til at øge energieffektiviteten. En effektiv gennemførelse af de nye nationale rammebestemmelser for byggesektoren vil øge kvaliteten (herunder energieffektiviteten) af bygninger og sikkerheden i byggeprocessen. Maltas forbrug af naturgas steg med 12,7 % i perioden august 2022-marts 2023 sammenlignet med det gennemsnitlige gasforbrug i samme periode i de foregående fem år, hvilket er en udvikling i den modsatte retning af reduktionsmålet på 15 % fastlagt i Rådets forordning (EU) 2022/1369¹⁶. Selv om Malta er berettiget til en undtagelse fra dette mål, opfordres Malta til at øge indsatsen for midlertidigt at reducere efterspørgslen efter gas indtil den 31. marts 2024 i henhold til Rådets forordning (EU) 2023/706¹⁷.
- (33) Derudover stiger emissionerne fra vejtransport fortsat på baggrund af den fortsatte afhængighed af personbiler, og vejtransporten udgør Maltas største kilde til drivhusgasemissioner uden for ETS. Andelen af nulemissionskøretøjer er meget lavere end EU-gennemsnittet og stiger meget langsomt. Reduktion af emissionerne og trafiktrængslen vil kræve, at Malta forbedrer den offentlige transport (punktlighed, nedsat rejsetid), anvender intelligente transportsystemer (for at forbedre trafikstrømmene, sikkerheden og håndhævelsen af færdselsreglerne) og investerer i infrastruktur til "blød mobilitet" med henblik på at sørge for sikre alternativer til privatbiler (såsom sikre, adskilte og indbyrdes forbundne fortove og stier/ruter til cykler og el-løbehjul).

¹⁶ Rådets forordning (EU) 2022/1369 af 5. august 2022 om koordinerede foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas (EUT L 206 af 8.8.2022, s. 1).

¹⁷ Rådets forordning (EU) 2023/706 af 30. marts 2023 om ændring af forordning (EU) 2022/1369 for så vidt angår forlængelse af efterspørgselsreduktionsperioden for foranstaltninger til reduktion af efterspørgslen efter gas og styrkelse af rapporteringen og overvågningen af deres gennemførelse (EUT L 93 af 31.3.2023, s. 1).

- (34) Mangel på arbejdskraft og færdigheder i sektorer og erhverv, der er væsentlige for den grønne omstilling, herunder fremstilling, udbredelse og vedligeholdelse af nettonul teknologier, skaber flaskehalse i omstillingen til en nettonul økonomi. Uddannelsessystemer af høj kvalitet, der reagerer på ændrede behov på arbejdsmarkedet, samt målrettede opkvalificerings- og omskolingsforanstaltninger er afgørende for at afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft og fremme inklusion og omfordeling af arbejdskraft. For at frigøre det uudnyttede arbejdskraftudbud er det nødvendigt, at disse foranstaltninger er tilgængelige, navnlig for enkeltpersoner og i de sektorer og regioner, der er mest berørt af den grønne omstilling. I 2022 blev der rapporteret om mangel på arbejdskraft i Malta for seks erhverv, der kræver specifikke færdigheder eller viden med henblik på den grønne omstilling, herunder arbejdstagere i fremstillingsindustrien og byggearbejdere.
- (35) Rådet har på baggrund af Kommissionens vurdering gennemgået stabilitetsprogrammet for 2023, og dets udtalelse¹⁸ afspejles i henstilling 1.

¹⁸ I henhold til artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1466/97.

(36) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og deres kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet, at medlemsstaterne i euroområdet træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, med henblik på at i) bevare gældsholdbarheden og afholde sig fra bred støtte til den samlede efterspørgsel i 2023, målrette de finanspolitiske foranstaltninger, der er truffet for at afbøde virkningerne af høje energipriser, bedre, og overveje passende måder at afvikle støtten på, efterhånden som energiprispresset mindskes; ii) opretholde et højt offentligt investeringsomfang og fremme private investeringer til støtte for den grønne og den digitale omstilling; iii) støtte en lønudvikling, der afbøder tabet af købekraft og samtidig begrænser anden runde-effekter på inflationen, forbedre de aktive arbejdsmarkedspolitikker yderligere og afhjælpe manglen på kvalificeret arbejdskraft; iv) forbedre erhvervsklimaet og sikre, at energistøtten til virksomheder er omkostningseffektiv, midlertidig og målrettet levedygtige virksomheder, og at den opretholder incitamentet til den grønne omstilling, samt v) bevare den makrofinansielle stabilitet og overvåge risici og samtidig fortsætte arbejdet med at fuldføre bankunionen. For Malta bidrager henstilling 1, 2, 3 og 4 til gennemførelsen af den første, anden, tredje og fjerde henstilling i henstillingen om euroområdet fra 2023,

HENSTILLER, at Malta i 2023 og 2024 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. afvikle de gældende energistøttenødforanstaltninger hurtigst muligt i 2023 og 2024 og bruge de deraf følgende besparelser til at nedbringe det offentlige underskud; hvis nye stigninger i energipriserne nødvendiggør nye eller fortsatte støtteforanstaltninger, sikre, at sådanne støtteforanstaltninger er rettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og opretholder incitamentet til energibesparelser;

sikre en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse den nominelle stigning i nationalt finansierede primære nettoudgifter i 2024 til højst 5,9 %¹⁹;

bevare nationalt finansierede offentlige investeringer og sikre en effektiv udnyttelse af tilskud under faciliteten og af andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling;

fortsætte med at følge en mellemsigtet finanspolitisk strategi i perioden efter 2024 med gradvis og holdbar konsolidering kombineret med investeringer og reformer, der skaber større bæredygtig vækst, med henblik på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt

2. fortsætte den konsekvente gennemførelse af sin genopretnings- og resiliensplan og efter den nylige indgivelse af tillægget, herunder REPowerEU-kapitlet, hurtigt påbegynde gennemførelsen af de dermed tilknyttede foranstaltninger; gå videre med en hurtig gennemførelse af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken i tæt komplementaritet og synergi med genopretnings- og resiliensplanen

¹⁹ Dette skønnes at svare til en årlig forbedring af den strukturelle budgetsaldo på mindst 0,5 % af BNP i 2024 som beskrevet i betragtning 23.

3. træffe foranstaltninger til effektivt at tage fat på de elementer i skattesystemet, som kan muliggøre enkeltpersoners og multinationale selskabers aggressive skatteplanlægning, bl.a. ved at sikre tilstrækkelig beskatning af udgående betalinger af renter, royalties og udbytte og ændre reglerne for ikkehjemmehørende selskaber
4. mindske afhængigheden af fossile brændsler ved at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi, herunder offshorevindenergi og -solenergi, og opgradere og udvide elnettets kapacitet, herunder med hensyn til transmission, distribution og batterilagring; mindske energiforbruget gennem forbedret energieffektivitet, navnlig i beboelsesejendomme; reducere emissionerne fra vejtransport ved at afhjælpe trafiktrængslen gennem bedre servicekvalitet inden for offentlig transport, intelligente transportsystemer og investering i infrastruktur til blød mobilitet; intensivere den politiske indsats med henblik på at tilvejebringe og erhverve de færdigheder og kompetencer, der er nødvendige for den grønne omstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den ...

På Rådets vegne

Formand
